

Znanstveni sastanak: Prevencija ateroskleroze – krunična bubrežna bolest kao čimbenik rizika

Dana 9. travnja 2013. u prostorijama novouređene knjižnice Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu održan je već tradicionalni, devetnaesti po redu sastanak o prevenciji ateroskleroze. Tom je prilikom problem ateroskleroze te njenih posljedica prikazan kroz prizmu kronične bolesti bubrega kao značajnog čimbenika rizika.

Kao i do sada na poziv akademika Željka Reinera, uz vodeće stručnjake s polja nefrologije, dijalize i transplantacije, koji su iznijeli pozvana predavanja, odazvalo se i pedesetak slušača, specijalista nefrologa, endokrinologa, kardiologa i liječnika obiteljske medicine. Atraktivn program počeo je predavanjem dr. sc. Tamare Poljičanin, ravnateljice Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, o epidemiologiji kardiovaskularnih i kroničnih bubrežnih bolesti. Informacija koja privlači pozornost jest diskretno, ali kontinuirano smanjenje broja osoba u Hrvatskoj koje umiru od kardiovaskularnih bolesti (2009. g. 49,6%, 2011. g. 48,7%). Nodaleko je to od trenda koji bi zadovoljio! Pojavnost kronične bubrežne bolesti je u porastu, što je značajan čimbenik za razvitak bolesti srca i krvnih žila. Predstavljen je i strateški plan za razvoj zdravstva u sljedeće tri godine, a koji uključuje kampanje za promicanje zdravlja, prevenciju bolesti i upravljanje preventivnim aktivnostima, promišljanje o utjecaju okoliša i rada na zdravlje, daljnju informatizaciju javnozdravstvenog sustava, razvoj analitičkih javnozdravstvenih kapaciteta, reorganizaciju sustava uz uspostavu funkcionalne mreže javnozdravstvene djelatnosti te razvoj zdravstvene komponente sustava za rano uzbunjivanje i dje-lovanje na prijetnje zdravlju (EWRS).

Prof. Bojan Jelaković govorio je o važnosti ranog prepoznavanja bolesnika s kroničnim bubrežnim zatajenjem. Naime, bolesnici za koje se zna da imaju bubrežno za-

Tradicionalni, devetnaesti po redu sastanak o prevenciji ateroskleroze naišao je i ovo-ga puta na dobar odaziv slušača različitih specijalnosti

tajenje, nažalost, samo su vrh sante leda. Zapravo 9/10 bolesnika s bubrežnim zatajenjem nije svjesno svoje bolesti te su pod velikim rizikom za razvitak bolesti srca i krvnih žila. Ako se uključe u obzir svi vidovi zbrinjavanja bolesnika s kroničnim bubrežnim zatajenjem (dijaliza, transplantacija (pretransplantacijska obrada, a zatim i praćenje i liječenje transplantiranih)) ubrzo se dolazi do zaključka kako se radi o najskupljoj kroničnoj bolesti.

Prof. Petar Kes govorio je o značajkama dislipidemije u kroničnih bubrežnih bolesnika. Naime, nenormalnosti lipoproteina postoje u ranim stadijima kronične bolesti bubrega. U bubrežnih bolesnika razabire se tzv. aterogena dislipidemija obilježena niskim vrijednostima HDL kolesterola i visokim vrijednostima triglicerida, uz povišene vrijednosti LDL kolesterola. Razlog valja tražiti u smanjenoj lipopolitičkoj aktivnosti (smanjena aktivnost lipoprotein lipaze, jetrene triglicerid lipaze, lecitin-kolesterol aciltransferaze). Postupak bubrežnog nadomještanja postupkom dijalize generira, zbog gubitka i poremećaja sinteze proteina, stanje dislipidemije. Isto se događa i kod transplantiranih bolesnika – uporaba kortikosteroida i drugih imunosupresiva ima pozitivan metabolički utjecaj. I u bolesnika koji su transplantirani također je

vodeći uzrok smrti bolest srca i krvnih žila. Stoga liječenje dislipidemije treba početi dovoljno rano, već u ranijim fazama bubrežnog zatajenja, što često nije moguće jer se takvi bolesnici, budući da nemaju simptome, ne javljaju nadležnom liječniku.

Dr. sc. Mario Laganović prikazao je arterijsku hipertenziju kao jednog od glavnih čimbenika rizika u razvitku bubrežnog zatajenja. Palažeći od koncepta kako je bubreg krivac i žrtva hipertenzije, još jednom je podcrtana albuminurija kao rani biljeg bubrežnog oštećenja. Za očuvanje bubrega stoga valja liječiti arterijsku hipertenziju; neke od osnovnih postavki takvog liječenja prikazane su u predavanju, s posebnim osvrtom na redukciju tlaka i smanjenju albuminurije.

Doc. Draško Pavlović govorio je o aspektu metaboličke bolesti kostiju u bubrežnom zatajenju, uz naglasak na povezanost s rizikom od kardiovaskularnih bolesti, uplevši u igru fosfate i odlaganje kalcija u stijenke krvnih žila.

Prof. Sanjin Rački približio je temu sindroma pothranjenosti, upale i ateroskleroze, sindroma čestog u osoba na hemodializi. Navedeno stanje povezano je s nepovoljnim ishodom i jačim žilnim komplikacijama. Prikazana je snažna povezanost između upale, oksidativnog stresa i endotelne disfunkcije. Statini svakako imaju mjesto u bolesnika s PUA sindromom.

S obzirom na zanimljive teme i atraktivne predavače ne iznenađuje već tradicionalno dobar odaziv slušača različitih specijalnosti. Plodna rasprava koja je potekla nakon predavanja služi izmjeni iskustava, ali i boljem pristupu i shvaćanju važnosti ranog prepoznavanja i pronalaska bolesnika s kroničnom bubrežnom bolesti te prevenciji komplikacija, prvenstveno prevenciji razvitičke ateroskleroze.

mr. sc. Ivan Pećin, dr. med.